

Der Bischof von Feldkirch

Darovanje Gospoda

Pridiga škofa Benna Elbsa pri škofovskem posvečenju msgr. dr. Jožeta Marketza
2. februarja 2020 v stolnici v Celovcu

1. berilo: Iz 61,1-3

2. berilo: Rim 12,4-8

Evangelij: Lk 2,22-40

Drage sestre!

Draga gospa ministrica!

Spoštovani gospod deželni glavar!

Spoštovani gospod nuncij!

Dragi gospod kardinal, dragi gospod nadškof, dragi sobratje!

Dragi škof Jože s svojo družino, sorodniki in prijatelji!

Ko si me poklical in me vprašal, če bi na današnji slovesni dan imel pridigo, sem se sprva ustrašil. V naslednjem trenutku pa sem se tega zelo veselil. Kasneje si mi pripovedoval o sodelavcu, ki je menil, da bo današnji slavnostni dan »Gospodovo darovanje« čudovit termin za škofovsko posvečenje. Kajti ravno to je naloga škofa: darovati oz. predstavljati Boga. Ta misel me je zelo nagovorila.

Dobro se spominjam pogovora s teologom Gisbertom Greshakejem, ki je razlikoval med »delujočim« in »predstavljenim delovanjem«. Od ljudi v vodilnih funkcijah pogosto zahtevajo, da ustvarjajo koncepte, razvijajo vizije za prihodnost, začenjajo pobude itd. To je eno delovanje. Vsi pa smo hvaležni, da je danes v Cerkvi in na svetu veliko ljudi, ki hodijo po tej poti s pogumom in idejami.

Na drugi strani pa obstaja še druga resničnost, namreč tista z drugim, darovanim, delovanjem. Pri tem gre manj za uspeh, ne za »delati in narediti«, tudi ne za učinek. Predstavljeno delovanje po Božjem naročilu pomeni: biti za Kristusa, opozarjati nanj, tako da lahko polnost njegove ljubezni ljudje občutijo, dosežejo in izkusijo v svojem življenju in s svojim življenjem.

Darovanje Gospoda – darovano oz. predstavljeno delovanje – predstavljeno dušno pastirstvo. Kako lahko to izgleda v življenju nas kristjanov in kristjank, v življenju škofa?

Darovanje Gospoda s prijateljstvom z Jezusom Kristusom

Za nas je odločilno, da gledamo na Kristusa, kjerkoli delujemo poklicno ali družinsko: poslušati njegovo besedo in živeti z njim (biti doma v skrivnosti Boga). Nedelja Božje besede, ki smo jo preteklo nedeljo obhajali prvič, ima tudi ta cilj: postaviti Kristusa v središče. Na vseh krajih družbe, v naših šolah, obratih in organizacijah potrebujemo pričevalce in pričevalke vstajenja – ljudi, ki živijo iz svojega odnosa do Boga. Potrebujemo ljudi, ki s svojim življenjem pričajo, da nikoli ne bo odvzet Božji da za svet, za človeka, za mene osebno.

Vsi čutimo: že dolgo je nad Cerkvijo Evrope senca pesimizma. Osebna situacija, število poklicanosti, stalno povišanje izstopov, verska brezbržnost – tu opazamo, da vse naše delovanje, vsa naša prizadevanja očitno ne povzročajo obrata.

A vseeno moramo paziti na to, da ne zapademo v herezijo strahu in pesimizma. Delovanje tudi pomeni, da živimo v zaupanju Bogu: v zavedanju, da je zvest spremljevalec, gospodar zgodovine in mojega življenja. To zaupanje je naš kapital. Če gledamo Kristusa, raste to zaupanje.

Darovanje Boga s povezovanjem z revnimi

Pastirji se odlikujejo z »duhom ljubezni in skrbi za vse«, tako se glasi v 2. vatikanskem koncilu. Takšno delovanje je zato tudi bistveno povezano z naklonjenostjo z revnimi in zapostavljenimi. Delo za revne je vsak čas najbolj verodostojna oblika oznanjevanja vere.

Revščina je gmotna, revščina pa je tudi duševna. Naklonjenost do vsakega človeka, zavzemanje za tiste, ki nimajo glasu, je glavna naloga za nas kristjane in kristjanke in tudi zate kot škofa. Kot dolgoletni direktor Caritas zelo dobro poznaš skrbi in bedo ljudi. »Tvoj kraj je / kjer te gledajo oči / kjer se srečajo oči / tam nastaneš,« tako se glasi pri Hilde Domin. Tvoj kraj kot škof je na strani revnih, osamljenih in pozabljenih. Za številne ljudi je »jaz« postal zapor, zapor osamljenosti. Prihodnost pa je v »mi«. Za Caritas je to postalo vodilo: Mi je večji kot jaz. To je program za gospodarstvo, za politiko, za Cerkev. Tudi pri preroku Izaiju se je glasilo: »Duh Gospoda Boga je nad menoj, ker me je Gospod mazilil. Poslal me je, da oznanim blagovest ubogim, da povežem strte v srcu, da okličem jetnikom prostost, zapornikom osvoboditev, ...« (Iz 61,1)

Dogodek ob zaključnem bogoslužju družinske sinode to bolj konkretizira. Med verniki, ki so med darovanjem prinašali darove k oltarju, je bila tudi deklica z izmaličenim obrazom. Papež Frančišek se je sklonil k njej in ji poljubil obraz. To je drža, ki je potrebna, in to je ganljiv primer za darovano dušno pastirstvo: je v ljubeči, nežni naklonjenosti človeku. S takšnimi gestami lahko upodabljamo neutemeljeno ljubezen Boga in hkrati nas same gane in objame ta moč ljubezni. S takšnim dušnim pastirstvom bližine in prisotnosti, kot je bilo slišati na amazonski sinodi, podarimo ljudem dostojanstvo in ugled. Takšne predstavljene geste spremenijo vsa srca, na prvem mestu pa svoje lastno srce. In samo sprememba srca spremeni svet.

Darovanje Gospoda z ustvarjanjem drugačnih krajev

Naš svet očitno določajo različne logike: na primer logika medijev, ki sprašuje: Kako sem sprejet?; logika gospodarstva, ki je pogosto usmerjena na učinkovitost; ali logika tehnike, ki želi biti boljša, višja, hitrejša in daljša kot drugi. Za osebne šibkosti, za obrat ali spravo je tukaj malo prostora. Tem bolj verjamem, da mora postati Cerkev drugačen kraj. Ta pojem, ki prihaja od filozofa Michela Foucaulta, se mi zdi zelo simpatičen.

Papež Janez Pavel II. je nekoč na vprašanje, kaj bi bilo na svetu najpomembnejše v prihodnosti, odgovoril: pravičnost in sprava. Če pogledamo na cerkveni položaj v Avstriji – na svoje ravnanje s konflikti, gmotnim premoženjem in avtoritarnostjo – smo res drugačen kraj? Kraj, kjer se vse odvija v pozitivnem smislu drugače kot na drugih področjih? Roko na srce – včasih se bi morali tudi sramovati?

Sprememba srca in delovanja se zgodi le, če gledamo na Kristusa. V današnjem evangeliju smo slišali, kako se s srečanjem z majhnim Jezusom spremeni srce starega Simeona v drugačen kraj, v kraj notranjega miru. Darovanje Gospoda je mogoče, kjer so pomembni ponižnost in ne gospodovalnost, skromnost in ne oholost, svoboda in ne podrejanje, iskrenost in ne lažnivost. Darovanje Gospoda je mogoče, če živimo zaupanje v Boga in v sočloveka. Vsi moramo priznati: kot škofje, kot duhovniki, kor verska skupnost, ki skrbijo drug za drugega in za svet, je glede na to pred nami še kos poti – to je bilo vedno tako in tako je tudi danes.

Rad bi želel tebi, dragi škof Jože, da lahko za vašo škofijo s številnimi krščenimi kristjani in kristjankami, s številnimi sodelavci in sodelavkami deluješ pri darovanju Gospoda. Bog naj blagoslovi tvojo pot in ti pomaga, upodobljati Boga s tvojim prijateljstvom s Kristusom, s povezovanjem z revnimi in z ustvarjanjem

Der Bischof von Feldkirch

ljubečih in gostoljubnih drugačnih krajev, v katerih lahko postanejo Bog in ljudje veliki – kot privlačni drugačni kraji, ki bi se v Svetem pismu glasili: Božje kraljestvo.

Bog naj spremlja tebe in pot Cerkve na Koroškem s svojim blagoslovom.

Velja govorjena beseda.